

Filozofická fakulta Jihočeské univerzity, Ústav bohemistiky

Posudek bakalářské práce

Autor práce a studijní obor: Tereza KINDLOVÁ, Mu-ČJu-SZu, 3. ročník

Název práce: Analýza běžné mluvy v okolí středočeské obce Kamýku nad Vltavou

Oponentka bakalářské práce: doc. PhDr. Marie Janečková, CSc.

	HODNOCENÉ ASPEKTY PRÁCE	A	B	C	N	NN
1	Samostatnost zpracování, porozumění problematice, originalita práce	A				
2	Formulace cílů práce a jejich splnění	A				
3	Koncepce a struktura práce (úplnost, logická posloupnost a vyváženost kapitol, rozsah práce)	A				
4	Práce s literaturou/ s prameny (stav bádání, využití databází, práce s cizojazyčnou literaturou, interpretace a kritická reflexe textů, výběr a úplnost pramenné databáze, její kritika a interpretace)		B			
5	Adekvátnost použitých metod a jejich aplikace	A				
6	Formulace závěrů, příp. výsledky výzkumu	A				
7	Formální stránka práce (grafická úprava, jazyková a stylistická úroveň)		B			
8	Formální stránka práce (citační praxe a bibliografické odkazy)		B			

A = výborně	B = velmi dobře	C = dobře	N = nelze hodnotit	NN = nevyhověl/a
-------------	-----------------	-----------	--------------------	------------------

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Tématem bakalářské práce Terezy Kindlové je mluva obyvatel Kamýku nad Vltavou sledovaná na vzorku mluvčích ze tří generací. Autorka z Kamýku pochází a téma zvolila ze zájmu o dialektologii. V úvodu práce si stanovila cíl zjistit, jaká je běžná mluva rodilých

mluvčích a které vybrané lexikální jednotky ovlivněné nářečím ještě znají a užívají. Zkoumané místo zařadila do nářeční skupiny české v užším smyslu a do středočeské podskupiny. Připomněla vliv nářečí jihozápadočeských a severovýchodočeských.

V praktické části BP analyzuje běžnou mluvu rodilých mluvčích z Kamýku a jeho blízkého okolí na základě nahrávek. Z každé generace vybrala čtyři respondenty, celkem 12 žen a mužů. Všichni hovořili na stejné téma – Vánoce a jejich prožívání. Získaný jazykový materiál přepsala a zkoumala jej v rovině fonologické, morfologické a lexikální. Poté se zaměřila na ověřování vybraného nářečního lexika pomocí dotazníku vypracovaného pro tento účel. Dotazník vyplnilo 15 respondentů pod vedením autorky BP.

Analýzou mluvených projevů zjistila nepečlivou výslovnost projevující se redukcí souhláskových skupin, časté bylo krácení vokálů v koncovkách, příponách i v základech slov, ale i dloužení pod přízvukem, u některých jedinců zvláště v koncovkách a příponách slov. Zachovány zůstaly celočeské nářeční jevy v užším smyslu (diftongizace *y, í > ej*, úžení *é > í*, protetické *v-* před *o* aj.). V morfologické rovině se jako příznakový projevil lokál sg. adjektiva na *-om*, ač v jediném případě, rodová zájmena s koncovkami podle tvrdé deklinace (*vo něčom, ňom*). Slovesné tvary 3. os. pl. ind. prez. končily na *-aj, -ej*, 1. os. pl. byla bez *-e*. Instr. plurálu jmen končil vždy na *-ama, -ema, -íma*. V lexikální rovině mluvených projevů zaznamenala autorka méně jevů, proto zvolila ještě dotazníkovou metodu na lexikální jevy.

Kapitolu zabývající se výkladem nářečního lexika získaného z dialektologického dotazníku pokládám za zdařilou a velmi dobře zpracovanou. Aktivní užívání vybraných lexikálních jednotek v mluvě, nebo alespoň jejich pasivní znalost ověřovala u respondentů všech generací: zjišťovala frekvenci takových výrazů a porovnávala svá zjištění s jejich vymezením v ČJA a zachycením na mapách. Upozornila na nářeční výrazy, které ze SZ postupně mizí: *batina, boubelinka, kniha, koráb, pamprdlice / pampelice*. Jiné přetrvávají, např. *kuna* 'sloupek v plotě'. Některé výrazy jsou shodné s jzč. podskupinou (*lísa, plaňka, plouh, votápek* aj.). Výraz *otka* je nástroj k odstranění hlíny z radlice pluhu, jak autorka správně konstatuje na s. 59, nikoli druh pluhu, jak nedopatřením uvádí v závěru, s. 64.

K teoretické části mám připomínky týkající se interpunkce, návaznosti textu, shody podmětu s přísudkem v čísle (např. s. 10, 11), vybočení z vazby (s. 16, 23), nepřesných formulací (s. 18, 19, 21, 23, 43). Na s. 28 je nevhodně užitý termín, příklady *frantíki, věča, telka* vznikly slovotvornou obměnou a krácením. Na s. 45 bakalářské práce je citace z ČJA 5, s. 462 nekompatibilní s tvrzením v textu. Pozor na tvar 4. pádu sg. zájmena *jenž* (výraz *podštok, ježž používají dva respondenti*, s. 50). Při citaci v textu do závorky je obvyklé klást tečku až za konečnou závorku, ne před ni. V seznamu literatury není třeba uvádět rok vydání

dvakrát (za jménem a ještě za názvem díla na konci citace). Citace jmen a příjmení je místy nejednotná.

Tereza Kindlová i přes uvedené připomínky předložila práci založenou na pečlivé přípravě, prokázala zaujetí pro téma, trpělivost při náročném přepisu a rozboru mluvených textů a dospěla k relevantním výsledkům. V dialektologickém slovníčku upozornila na některá mizející pojmenování, nemají-li oporu v reálném světě, ale také na pojmenování přetrvávající i v mluvě nejmladší generace.

Práci doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře

Otázky k obhajobě:

Mohla by autorka na základě ČJA výrazy jako *lísa/líska* či *černé jahody/jahody* představit v širším nářečním kontextu? Kde jinde se v ČR vyskytují? Jak si tento jev autorka vysvětluje?

V Českých Budějovicích 19. srpna 2022

.....

podpis oponentky bakalářské práce

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------